

НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–јун 2018.

Јул 2018.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У првој половини ове године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је 2.045 комада фалсификованих новчаница готовог новца, што је нешто мање него у истом периоду претходне године, када је откривено 2.228 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то смањење износи 33,6% (2.109.270,00 динара у првој половини 2018. у односу на 3.177.350,00 динара у истом периоду 2017.). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

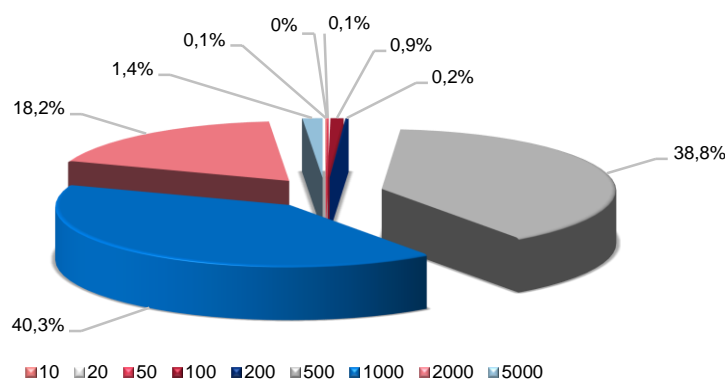
Табела 1. Преглед фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–јун 2018.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	10	Укупно
Комада	28	373	824	793	4	18	3	2	2.045
Учешће у %	1,4	18,2	40,3	38,8	0,2	0,9	0,1	0,1	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 1000, 500 и 2000 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 97,3% броја фалсификата новчаница готовог новца.

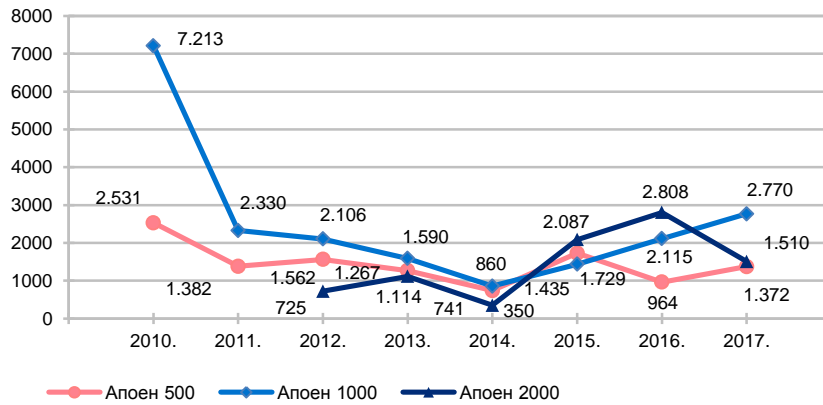
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца
јануар–јун 2018.
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2 приказано је кретање броја комада откривених фалсификата три најзаступљенија апоена динара у последњих осам година.

Графикон 2. **Најчешће фалсификовани апоени готовог новца**
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

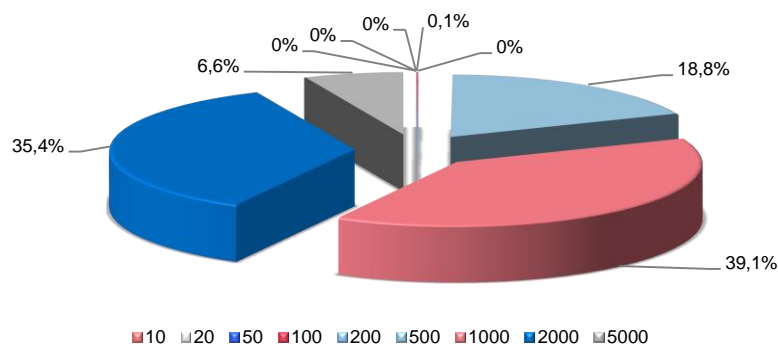
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 1000 динара, затим 2000, 500 и 5000 динара (Табела 2 и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,9% фалсификата готовог новца.

Табела 2. **Преглед фалсификованих новчаница готовог новца**
јануар–јун 2018.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	10	Укупно
Износ	140	746	824	397	0,8	1,8	0,2	0	2.109,3
Учешће у %	6,6	35,4	39,1	18,8	0	0,1	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. **Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца**
јануар–јун 2018.
(номинална вредност)

Извор: Народна банка Србије.

Ако упоредимо откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 30. јуна 2018. износио 333,8 милиона комада новчаница, или 194 милијарде динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено 6,13 комада фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају откривено је 10.873 динара фалсификованог новца.

Табела 3. Новчанице у оптицају – стање на дан 30. 6. 2018.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	3.446.013	17.230.065.000
2000	50.859.891	101.719.782.000
1000	53.292.091	53.292.091.000
500	22.613.742	11.306.871.000
200	22.250.314	4.450.062.800
100	27.588.372	2.758.837.200
50	30.070.587	1.503.529.350
20	48.636.930	972.738.600
10	75.063.047	750.630.470
Укупно:	333.820.987	193.984.607.420

Извор: Народна банка Србије.

2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–јун 2018. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати откривен је 321 комад фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што је скоро двоструко мање него у истом периоду 2017. године, када је откривено 606 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

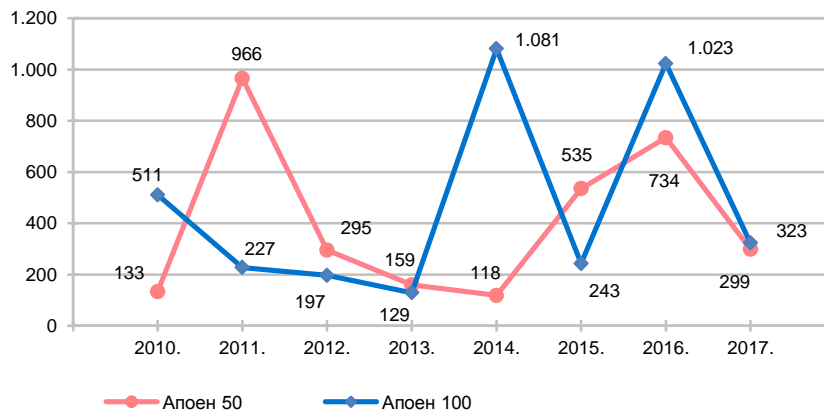
Табела 4. Преглед фалсификованих новчаница ефективног страног новца јануар–јун 2018. (у комадима)

Валута	EUR						Укупно EUR	USD			Укупно USD	Остало	Укупно
	500	200	100	50	20	10		100	10	5			
Апоен													
Комада	17	17	207	32	14	2	289	19	1	1	21	11	321
Учешће у %	5,3	5,3	64,5	10	4,4	0,6	90	5,9	0,3	0,3	6,5	3,4	100

Извор: Народна банка Србије.

У посматраном периоду откривено је 289 комада фалсификованих новчаница евра, што је за 37% мање него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 459 комада тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра, од 100 и 50 евра, у последњих осам година приказан је на Графикону 4.

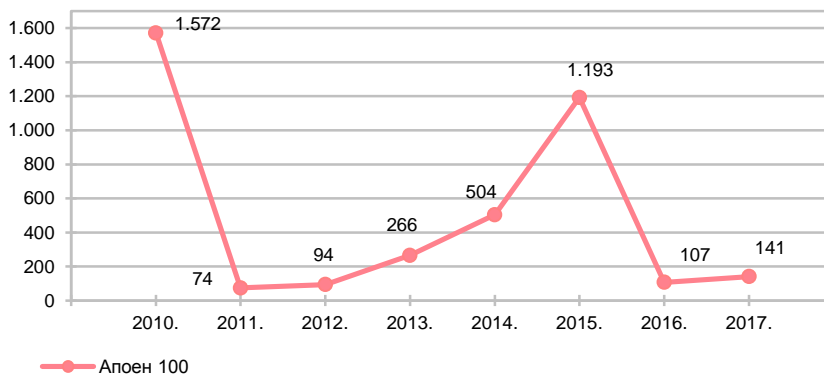
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

У првих шест месеци ове године откривена је 21 фалсификована новчаница америчког долара, што је мање него у истом периоду претходне године, када је евидентирано 137 комада тих новчаница. Од јануара до јуна ове године евидентиран је претежно фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5 приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у последњих осам година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

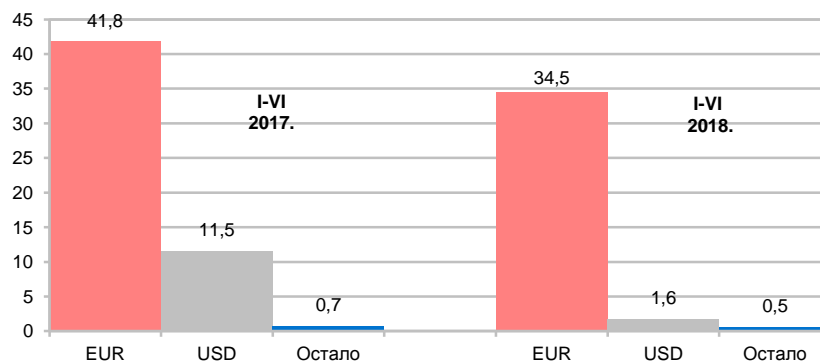
Групу валута „Остало” у Табели 4 чине фалсификоване новчанице четири валуте: немачке марке (четири комада), британске фунте (три комада), аустралијског долара (три комада) и конвертибилне марке (један комад).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос са истим периодом претходне

године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима¹ (Графикон 6).

Графикон 6. Фалсификати новчаница ефективног страног новца јануар–јун 2017. и 2018.

(износ у хиљадама EUR)

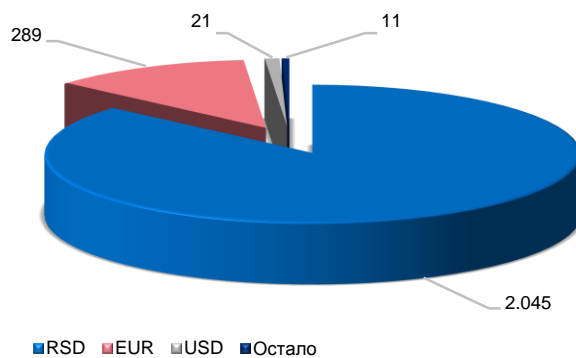

Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар–јун 2018. године, однос броја комада откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

Графикон 7. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–јун 2018. (у комадима)

Извор: Народна банка Србије.

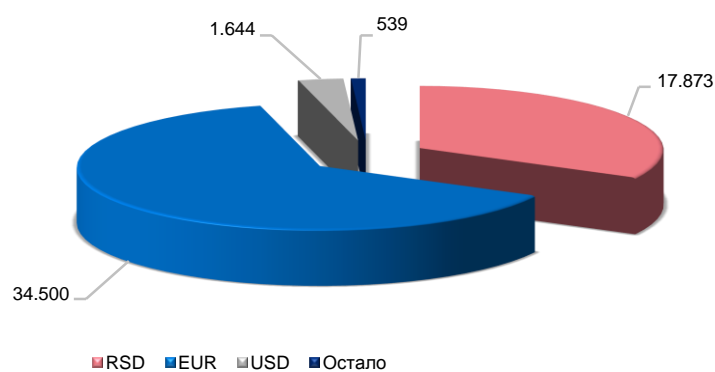
¹ За прерачун вредности других валута у евро за 2017. и 2018. годину примењен је средњи курс на дан 2. јула 2018. године.

Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (86,4%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у првој половини 2018. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима² (Графикон 8).

Графикон 8. Валутна структура фалсификованих новчаница јануар–јун 2018.

(износ у EUR)

Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (63,2%), затим домаће валуте (32,8%) и америчког долара (3%).

² За прерачун вредности осталих валута у евро примењен је средњи курс на дан 2. јула 2018. године.